

УДК 355.588+614.842.83+
DOI: 10.31733/15-03-2024/2/431-432

Людмила ГОНТАРЕНКО

доцент кафедри соціальних
і гуманітарних дисциплін,
кандидат психологічних наук

Вадим БОЙКО

курсант Національного університету
цивільного захисту України

ЗМІНИ ВИМОГ ДСНС У ВОЄННИЙ ЧАС

Військова агресія Росії вимагає невідкладних змін у системі підготовки кадрового потенціалу в галузі цивільного захисту. Під час воєнних конфліктів збільшується ризик виникнення різних надзвичайних ситуацій, таких як обстріли, теракти, екологічні катастрофи та інші події, які можуть призвести до загибелі та травмування людей, а також зруйнування інфраструктури.

Ці зміни є необхідними для забезпечення безпеки громадян та мінімізації можливих загроз під час воєнних конфліктів. Однак важливо також забезпечувати інформаційну прозорість та навчати населення правильно реагувати на надзвичайні ситуації, що є однією з ключових складових ефективної системи безпеки під час війни.

Необхідність забезпечення захисту цивільного населення від воєнних злочинів, які щодня вчиняють збройні сили російських терористичних військ, викликали зміни в законодавстві та стали основою для реформування та подальшого розвитку державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.

З метою удосконалення системи підготовки та розвитку в особового складу витривалості і сили, вдосконалення професійних вмінь і навичок роботи із спорядженням та технікою науково-педагогічні працівники спільно з апаратом ДСНС України підготували нову редакцію Нормативів виконання навчальних вправ, апробація яких, зокрема, проводиться на практичних заняттях курсантів ЗВО цивільного захисту.

Підсилення відпрацювання навичок управління у кризових ситуаціях шляхом проведення штабних тренувань у взаємодії з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, що знайшло відображення у наказі ДСНС України від 29.09.2022 № 552 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки та проведення штабних тренувань з органами управління цивільного захисту».

ДСНС встановлює нові та більш суворі вимоги щодо захисту населення, об'єктів інфраструктури та природних ресурсів. Це може включати в себе зміни, наприклад:

1. Розширення обов'язків: У військовий час розширення обов'язків ДСНС виявляється критично важливим, оскільки ця служба може стати ключовим ланком у забезпеченні безпеки і підтримки національного оборонного потенціалу. Додаткові функції, такі як евакуація поранених та охорона критично важливих об'єктів, підсилять нашу здатність впоратися з викликами військового конфлікту.

2. Захист населення: Зміни в вимогах до захисту цивільного населення відображають важливість готовності громадян до дій в екстремальних ситуаціях. Організація прихованих укриттів та надання інструкцій стосовно обстеження обстрілюваних територій і дій під час хімічних атак може врятувати життя та мінімізувати ризики для населення.

3. Співпраця з військовими: Забезпечення ефективної співпраці ДСНС з військовими силами важливо для координації дій у військовому середовищі. Ця співпраця дозволить оптимізувати ресурси та забезпечити відповідь на потенційні загрози.

4. Інформаційна безпека: В умовах війни забезпечення інформаційної безпеки стає першорядним завданням. Розповсюдження надійної інформації та захист від дезінформації можуть допомогти зберегти стабільність та зміцнити національний дух у важкі часи.

5. Евакуація населення: Готовність ДСНС до організації масової евакуації населення є критично важливою в обстановці загрози.

Це вимагає ефективної організації, комунікації та планування для забезпечення безпеки та рятування громадян.

6. Підготовка резерву: Збільшення підготовки добровольців та резервістів є важливим кроком для забезпечення надійного резерву, який може бути активований у разі потреби. Це зміцнює національну готовність і реагує на зростаючі виклики в області безпеки.

В системі Державної служби України з надзвичайних ситуацій функціонує два заклади вищої освіти, які здійснюють професійну підготовку особового складу освітнього ступеня бакалавр для органів і підрозділів цивільного захисту. Це Національний університет цивільного захисту України (у тому числі Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля) та Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. Вторгнення росії на територію України спричинило ряд змін у освітніх програмах підготовки фахівців у сфері цивільного захисту. Це введення нормативної дисципліни «Ідентифікація вибухонебезпечних предметів» збільшення обсягу практичної складової щодо організації ліквідації надзвичайних ситуацій, запровадження навчального модулю з використання безпілотних літальних апаратів для виконання завдань ДСНС України.

Значні зміни відбулися у залученні майбутніх фахівців до інформаційно-роз'яснювальної роботи з різними верствами населення, як в межах нормативної дисципліни «Навчання населення діям в надзвичайних ситуаціях» так і під час проведення різноманітних тренінгів у співпраці з органами місцевого самоврядування та соціальними службами.

Російська військова агресія руйнує всі галузі діяльності в Україні. Сьогоднішні завдання та виклики для працівників органів та підрозділів ДСНС України вимагають героїчних зусиль, іноді самопожертвування. Працівники в роботі опановують нові вимоги військового часу. В подальшому звільнені території будуть потребувати більших зусиль для повернення у мирне життя. Все це говорить про необхідність збільшення бойового складу підрозділів ДСНС чисельно та якісно, щоб долати нові виклики військового та після військового стану.

1. Меньшикова О., Попович В., Яковчук Р. Спільні дії військових формувань і правоохоронних органів держави : проблеми та шляхи вирішення в умовах воєнного стану. Особливості професійної підготовки фахівців цивільного захисту України в умовах воєнного стану: матеріали міжнар. наук.-практ. конф, 20 жовтня, 2022 р., Одеса, С. 180–181.

2. Наказ ДСНС 29.09.2022 № 552 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки та проведення штабних тренувань з органами управління цивільного захисту».

УДК 005.931.11+504.4

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/432-434

Анна ДЕМКІВ

старший викладач кафедри,
доктор філософії

Євген ВЛАСЕНКО

старший викладач кафедри,
кандидат юридичних наук, доцент

Владислав МЕЛЬНИК

викладач кафедри профілактики пожеж
та безпеки життєдіяльності населення
Інституту державного управління
та наукових досліджень з цивільного захисту,
кандидат юридичних наук, доцент

ПЕРЕВАГИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РОБОТОТЕХНІКИ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Згідно з новим аналізом міжнародної організації Save the Children у 2023 році в усьому світі через повені, лісові пожежі, циклони, шторми та зсуви загинуло щонайменше 12 000 людей — на 30% більше, ніж у 2022 році [1].